

Početna stranica>Vaša prava>Žrtve kaznenih djela>Prava žrtava kaznenih djela (po zemljama)

Izvorna jezična inačica ove stranice [ro](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

rumunjski

Prava žrtava kaznenih djela (po zemljama)

Rumunjska

Smatrat ćete se **žrtvom kaznenog djela** ako ste pretrpjeli ozljedu ili materijalnu štetu kao posljedicu događaja koji, prema važećem nacionalnom zakonodavstvu, predstavlja kazneno djelo. Kao žrtva kaznenog djela imate određena zakonska prava prije, tijekom i na kraju sudskog postupka. U Rumunjskoj su prve dvije faze kaznenog postupka sljedeće: kaznena istraga i suđenje. Tijekom kaznene istrage istražna kriminalistička tijela pod nadzorom javnog tužitelja istražuju predmet i prikupljaju dokaze kako bi pronašla počinitelja. Po završetku kaznene istrage policija upućuje predmet Uredu javnog tužitelja zajedno sa svim podacima i dokazima prikupljenima u spis. Nakon što zaprimi spis javni tužitelj ispituje predmet i donosi odluku o nastavku postupka, odnosno o tome hoće li podići optužnicu ili zaključiti predmet.

Kada predmet dođe pred sud, sudsko vijeće ispituje činjenice i saslušava uključene osobe kako bi utvrdilo krivnju optuženog. Ako je krivnja utvrđena, počinitelju se izriče kazna. Ako sud smatra da optuženi nije kriv, donosi odluku o njegovu puštanju na slobodu.

Kliknite na poveznice u nastavku kako biste pronašli informacije koje trebate

- 1 - Prava koja uživam kao žrtva kaznenog djela
- 2 - Prijavlivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka
- 3 - Moja prava nakon suđenja
- 4 - Naknada
- 5 - Moja prava na potporu i pomoć

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

1 - Prava koja uživam kao žrtva kaznenog djela

Koje ću informacije dobiti od nadležnog tijela nakon što je počinjeno kazneno djelo (npr. od policije, javnog tužitelja), ali prije nego što prijavim to kazneno djelo?

Ako ste žrtva kaznenog djela, možete ga prijaviti policiji (ili javnom tužitelju) usmeno ili pisanim putem. Možete zatražiti da kazneno djelo umjesto vas prijavi druga osoba, ali u tom slučaju toj osobi trebate dati pisanu punomoć. Pisana i potpisana punomoć priložit će se spisu predmeta.

Pri prijavi kaznenog djela možete dobiti informacije o uslugama i organizacijama koje pružaju psihološko savjetovanje ili druge oblike potpore žrtvama, ovisno o vašim potrebama. Imate pravo i na informacije o tome kako možete dobiti pravnu pomoć, o svojim pravima tijekom kaznenog postupka (uključujući zaštitne mjere ako ste ugroženi svjedok), kao i o tome kako možete dobiti novčanu naknadu od države. Te će vam informacije pružiti prvo pravosuđno tijelo kojem se obratite (policija, javni tužitelj). Primit ćete i obrazac sa svim navedenim informacijama, koji morate potpisati. Informacije će vam biti priopćene na jeziku koji razumijete.

Ne živim u državi članici EU-a u kojoj je počinjeno kazneno djelo (za građane EU-a i državljane trećih zemalja). Na koji su način zaštićena moja prava?

Ako se stranac i žrtva ste kaznenog djela počinjenog u Rumunjskoj, imate ista prava kao i rumunjski državljani koji su žrtve kaznenih djela.

Ako ne govorite rumunjski jezik, imate pravo na besplatne usluge usmenog prevoditelja tijekom komunikacije s tijelima, uključujući za podnošenje pritužbe na jeziku koji razumijete i za primanje informacija na koje imate pravo u trenutku prijavljivanja kaznenog djela na jeziku koji razumijete.

Ako ste žrtva trgovine ljudima, možete dobiti smještaj u posebnim skloništimama u kojima ćete biti zaštićeni. Informacije o kaznenom postupku tijekom kaznenog postupka primat ćete na jeziku koji razumijete, a možete dobiti i usluge psihološkog savjetovanja i medicinske pomoći. Rumunjska tijela potrudit će se pomoći vam da se što prije vratite u svoju matičnu zemlju i osigurat će vam siguran prijevoz do rumunjske granice.

Ako ste stranac, možete zatražiti novčanu naknadu od države ako ste žrtva pokušaja ubojstva i pokušaja teškog ubojstva, kako je utvrđeno u člancima 188. i 189. Kaznenog zakonika; nasilja u obitelji, kako je utvrđeno u članku 199. Kaznenog zakonika; kaznenih djela počinjenih s namjerom, kojima je žrtvi nanesena tjelesna ozljeda; silovanja, spolnog nasilja, spolnog odnosa s maloljetnom osobom i spolnog zlostavljanja maloljetnika, kako je utvrđeno u člancima od 218. do 221. Kaznenog zakonika; zlostavljanja maloljetnika, kako je utvrđeno u članku 197. Kaznenog zakonika, kao i trgovine ranjivim osobama i iskorištavanja ranjivih osoba, te pokušaja takve trgovine i takvog iskorištavanja.

Koje ću informacije dobiti ako prijavim kazneno djelo?

Kad prijavite kazneno djelo, policijski službenik koji evidentira pritužbu objasnit će vam postupak kroz koji će proći vaš predmet. Policija je obvezna sastaviti pisano izvješće u kojem se navode informacije koje su vam službenici pružili.

Informacije koje ćete dobiti uključuju sljedeće:

vaša prava tijekom kaznenog postupka

organizacije kojima se možete obratiti za pomoć i usluge koje one pružaju

način na koji možete primiti zaštitu

uvjete i postupak za dobivanje novčane naknade od države

uvjete i postupak za ostvarivanje prava na besplatno pravno zastupanje.

Nakon toga, tijekom postupka možete primiti informacije o napretku istrage i, ako tužitelj odluči da vaš predmet neće uputiti na sud, primjerak te odluke. Za to ćete morati podnijeti zahtjev policijskom službeniku ili tužitelju zaduženom za vaš predmet te navesti poštansku adresu u Rumunjskoj, adresu e-pošte ili adresu za elektroničku razmjenu poruka kako biste primili informacije.

Ako tužitelj odluči da će uputiti predmet na suđenje, bit ćete pozvani na sud.

Ako ćete na sudu biti saslušani, bit ćete obaviješteni o svojim pravima i obvezama, a oni su sljedeći:

pravo na odvjetnika ili, ako je primjenjivo, pravo na besplatno pravno zastupanje
pravo na usluge izmiritelja u slučajevima u kojima je to zakonski dopušteno
pravo na predlaganje dokaza koji će se dostaviti, dostavljanje prigovora i zaključaka u skladu s pravom
pravo na primanje informacija o napretku postupka
pravo na podnošenje prethodne žalbe, ako je to potrebno (za određene vrste kaznenih djela vaš je zahtjev u obliku prethodne žalbe potreban za nastavak predmeta protiv počinitelja kaznenog djela). Pravosudna tijela će prema potrebi razjasniti određena pitanja u tom pogledu. Svrha je prethodne žalbe zatražiti nastavak kaznenog postupka protiv počinitelja kaznenog djela. Prethodna žalba razlikuje se od žalbe koju podnosite policiji ili javnom tužitelju kako biste ih obavijestili da je protiv vas počinjeno kazneno djelo
pravo da u postupku sudjelujete kao građanskopravna stranka
obveza da budete nazočni kad od vas to zatraže pravosudna tijela
obveza da dostavite obavijest o promjeni adrese
pravo da budete obaviješteni ako počinitelj kaznenog djela, kojemu je izrečena zatvorska kazna ili koji je zadržan u istražnom zatvoru, bude pušten.

Imam li pravo na besplatne usluge usmenog ili pismenog prevođenja (kada se obratim policiji ili drugim nadležnim tijelima ili tijekom istražnog i sudskog postupka)?

Da. Tijekom kaznenog postupka imate pravo na usluge pismenog i usmenog prevođenja.

Na koji će način nadležno tijelo osigurati da razumijem sve informacije i da me se razumije (ako sam dijete ili osoba s invaliditetom)?

Bez obzira na status (optuženik, oštećena strana, svjedok) osobi s invaliditetom moraju se ponuditi usluge usmenog prevoditelja, psihologa i/ili, u slučaju maloljetnika, predstavnika Glavne uprave za socijalni rad i zaštitu djece (*Directiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului*).

Važećim je pravnim okvirom utvrđeno da dotičnim osobama posebnu pomoć mogu pružiti postojeće regionalne uprave za socijalni rad i zaštitu djece te, ako je primjenjivo, medicinsku pomoć.

Službe za potporu žrtvama

Ovisno o prirodi kaznenog djela (posebno ako je počinjeno protiv osoba), policijski službenik može uputiti žrtvu na usluge psihološkog savjetovanja ili joj preporučiti takve usluge.

Ako ste žrtva posebne kategorije kaznenih djela (pokušaja ubojstva i pokušaja teškog ubojstva, kako je utvrđeno u člancima 188. i 189. Kaznenog zakonika; nasilja u obitelji, kako je utvrđeno u članku 199. Kaznenog zakonika; kaznenih djela počinjenih s namjerom, kojima je žrtvi nanesena tjelesna ozljeda; silovanja, spolnog nasilja, spolnog odnosa s maloljetnom osobom i spolnog zlostavljanja maloljetnika, kako je utvrđeno u člancima od 218. do 221. Kaznenog zakonika; zlostavljanja maloljetnika, kako je utvrđeno u članku 197. Kaznenog zakonika; trgovine ranjivim osobama i iskorištavanja ranjivih osoba te pokušaja takve trgovine i takvog iskorištavanja) možete primiti psihološko savjetovanje (do tri mjeseca za odrasle i do šest mjeseci za djecu mlađu od 18 godina), medicinsku pomoć ili bilo koju drugu vrstu pomoći besplatno, prema potrebi. Te vrste pomoći besplatne su samo ako ste kazneno djelo prijavili policiji. Nakon što podnesete prijavu policijskom službeniku možete podnijeti zahtjev za pomoć probacijskoj službi.

Ako ste žrtva nasilja u obitelji, za pomoć se možete obratiti jednom od službenika za pomoć obiteljima koji je zaposlen u Ministarstvu rada i socijalne pravde (*Ministerul Muncii și Justiției Sociale*). Ministarstvo žrtvama nasilja u obitelji nudi različite vrste pomoći (npr. usluge psihološkog savjetovanja, zaštite identiteta itd.). Kao žrtva nasilja u obitelji možete zatražiti smještaj u centru za žrtve nasilja u obitelji, gdje ćete dobiti usluge zaštite i savjetovanja.

Tko pruža potporu žrtvama?

Ovisno o vrsti kaznenog djela, žrtva u Rumunjskoj posebnu pomoć može dobiti od institucija u nastavku.

Ako ste žrtva nasilja u obitelji, možete se obratiti Nacionalnoj agenciji za ravnopravnost spolova (*Agencia Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei*) i glavnim upravama za socijalni rad i zaštitu djece (DGASPC).

Ako imate manje od 18 godina i žrtva ste kaznenog djela, možete se obratiti Nacionalnom tijelu za zaštitu prava djece i posvajanje (*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție – ANPDCA*) i glavnim upravama za socijalni rad i zaštitu djece (DGASPC).

Ako ste žrtva trgovine ljudima, možete se obratiti Nacionalnoj agenciji za suzbijanje trgovine ljudima (*Agencia Națională împotriva Traficului de Persoane – ANITP*) koja djeluje u okviru Ministarstva unutarnjih poslova (*Ministerul Afacerilor Interne – MAI*).

Postoji i niz nevladinih organizacija koje pružaju različite vrste pomoći žrtvama. Ustanova s kojom stupite u kontakt uputit će vas izravno odgovarajućoj nevladinoj organizaciji.

Ako ste žrtva nasilnog kaznenog djela, kao što su pokušaj ubojstva i pokušaj teškog ubojstva, kako je utvrđeno u člancima 188. i 189. Kaznenog zakonika, nasilje u obitelji, kako je utvrđeno u članku 199. Kaznenog zakonika, kaznena djela počinjena s namjerom, kojima je žrtvi nanesena tjelesna ozljeda, silovanje, spolno nasilje, spolni odnos s maloljetnom osobom i spolno zlostavljanje maloljetnika, kako je utvrđeno u člancima od 218. do 221. Kaznenog zakonika, zlostavljanje maloljetnika, kako je utvrđeno u članku 197. Kaznenog zakonika, kao i trgovina ranjivim osobama i iskorištavanje ranjivih osoba, te pokušaj takve trgovine i takvog iskorištavanja, za pomoć se možete obratiti probacijskoj službi.

Hoće li me policija automatski uputiti službi za potporu žrtvama?

Da, pravosudna tijela moraju vas uputiti takvim službama.

Na koji se način štiti moja privatnost?

Ako pravosudna tijela tijekom kaznene istrage i tijekom sudskog postupka ocijene da zbog informacija koje pružite ili drugih razloga vaša privatnost ili vaše dostojanstvo mogu biti narušeni, na vlastitu inicijativu ili na vaš zahtjev mogu pribjeći mjerama za zaštitu vaše povjerljivosti i privatnosti, kao što su: zaštita pojedinosti vašeg identiteta

saslušanje audiovizualnim putem, uz izobličenje vašeg glasa i lika, bez potrebe za vašom prisutnošću, ako druge mjere nisu dovoljne
zatvaranje ročišta suda za javnost tijekom vašeg ispitivanja.

Osim toga, sud tijekom sudskog postupka može zabraniti bilo kakvo objavljivanje tekstova, crteža, fotografija ili slika na temelju kojih bi se mogao otkriti vaš identitet.

Sud ročište može zatvoriti za javnost ako bi javno saslušanje moglo utjecati na vaše dostojanstvo ili vašu privatnost.

Osoblje probacijske službe tijekom obavljanja svoje dužnosti mora čuvati povjerljivost podataka kojima raspolaže. Informacije koje se pravosudnim tijelima dostave u okviru kaznenog postupka izuzete su od navedenog pravila. Savjetnici, načelnici službi i inspektori tijekom obavljanja dužnosti i u društvu moraju čuvati povjerljivost svih dokumenata kojima raspolažu. Informacije povezane s predmetima u evidenciji službi, kao i sve informacije povezane s organizacijom i obavljanjem dužnosti trebalo bi staviti na raspolaganje medijima, pod uvjetom da se zaštiti povjerljivost osobnih podataka korisnikâ usluga.

Moram li prijaviti kazneno djelo kako bi mi se pružila potpora za žrtve?

Kako biste imali pristup službama za pomoć žrtvama, kazneno djelo morate prijaviti relevantnim tijelima.

Osobna zaštita za slučaj da sam u opasnosti

Koje su vrste zaštite dostupne?

Tijekom kaznene istrage i tijekom sudskog postupka imate pravo na zaštitne mjere ako pravosudna tijela ocijene da biste mogli biti u opasnosti.

Bitno je znati da, ako pravosudna tijela ocijene da biste zbog informacija koje pružate ili zbog drugih razloga mogli biti u opasnosti, na vaš zahtjev ili na vlastitu inicijativu mogu poduzeti određene mjere kako bi osigurala vašu zaštitu, kao što su: pružanje usluga nadzora ili osiguranja vašeg doma ili privremenog smještaja pružanje usluga pratnje i zaštite vama ili članovima vaše obitelji tijekom putovanja zaštita pojedinosti vašeg identiteta (osobni podaci mogu se izostaviti iz spisa kako bi se zaštitio vaš identitet navođenjem da su te informacije tajne) saslušanje audiovizualnim sredstvima, uz izobličene vašeg glasa i lika, bez potrebe za vašom prisutnošću, ako druge mjere nisu dovoljne (na taj se način ne morate pojaviti pred policijskim službenikom, tužiteljem ili sucem i nećete biti na istom mjestu kao i počinitelj kaznenog djela) zatvaranje ročišta suda za javnost tijekom vašeg ispitivanja.

Osim toga, sud tijekom sudskog postupka može zabraniti bilo kakvo objavljivanje tekstova, crteža, fotografija ili slika na temelju kojih bi se mogao otkriti vaš identitet.

Nadalje, ako ste svjedok u kaznenom postupku ili, čak i ako niste uključeni u predmet, pružate informacije koje pravosudnim tijelima pomažu riješiti predmete povezane s teškim kaznenim djelima ili spriječiti nastanak znatne štete, od policijskog službenika ili tužitelja koji provodi istražni postupak možete zatražiti da vas uključi u program zaštite svjedoka. Taj program uključuje niz mjera, kao što su:

tajni identitet, uključujući sudjelovanje na raspravama uz izobličene vašeg glasa i lika policijsku zaštitu vašeg doma i policijsku pratnju pri odlasku tijelima za kaznenu istragu preseljenje

promjena identiteta, uključujući promjenu izgleda, prema potrebi.

Ako se uključite u program zaštite svjedoka, moći ćete dobiti dodatnu pomoć, kao što je:

uključivanje u novo društveno okruženje

stjecanje novih stručnih kvalifikacija

novi posao

financijska pomoć do pronalaska novog posla.

Ako je potrebno, i vaši srodnici u prvom stupnju (primjerice vaša djeca i roditelji) i vaš bračni drug mogu se uključiti u program zaštite svjedoka.

Ako tijekom kaznene istrage niste uključeni u program zaštite svjedoka, zahtjev za uključivanje u taj program možete podnijeti tijekom sudskog postupka.

Ovisno o vrsti kaznenog djela dostupna je dodatna zaštita.

Ako ste žrtva nasilja u obitelji, možete zatražiti da sud počinitelju zabrani boravak u vašem zajedničkom domu. Alternativno, vi kao žrtva možete biti smješteni u centru za žrtve nasilja u obitelji. Takav je smještaj dostupan samo u hitnim slučajevima u kojima je za vašu sigurnost potrebna izolacija od počinitelja kaznenog djela ili ako je službenik za pomoć obiteljima odgovoran za vaš predmet za to dao pisano odobrenje. U centru možete dobiti besplatan smještaj, hranu, medicinsku njegu, psihološko savjetovanje i pravnu pomoć.

Ako ste žrtva trgovine ljudima, možete biti smješteni u centar za zaštitu žrtava. Smještaj je obično dostupan u razdoblju od deset dana, ali sud vaš boravak može produljiti do kraja postupka. Policija prema potrebi tijekom kaznenog postupka može pružiti fizičku zaštitu. Ako ste žrtva trgovine ljudima, saslušanje pred sudom neće biti javno.

Ako smatrate da ste u opasnosti, trebali biste o tome obavijestiti policijskog službenika, tužitelja ili suca i pružiti što više informacija.

Prethodno navedene mjere dostupne su i u fazi kaznene istrage i u sudskom postupku.

Tko mi može ponuditi zaštitu?

Zaštitu će vam pružiti rumunjska policija.

Hoće li netko obraditi moj predmet kako bi utvrdio prijeti li mi još uvijek opasnost od počinitelja?

Ako nakon završetka kaznenog postupka još uvijek budete u opasnosti, pravosudna tijela razmotrit će koliko je preporučljivo da vas se uključi u program zaštite svjedoka, ako već niste uključeni u taj program.

Kad je riječ o žrtvama trgovine ljudima, stupanj rizika procijenit će specijalizirane strukture u okviru policije.

Hoće li itko obraditi moj predmet kako bi utvrdio jesam li dodatno ugrožen zbog sustava kaznenog pravosuđa (tijekom istražnog i sudskog postupka)?

Da, vaš se predmet može obraditi. Primjerice, žrtve određenih kategorija kaznenih djela (nasilje u obitelji, silovanje, spolno nasilje itd.) saslušat će samo osobe njihova spola, ako žrtve to zatraže.

Drugi razgovor s oštećenom stranom održat će se samo ako je to nužno potrebno za kazneni postupak kako bi se izbjeglo nanošenje dodatne štete žrtvi.

Kako bi se izbjeglo nanošenje dodatne štete žrtvi višestrukim saslušanjem pred pravosudnim tijelima, propisima o kaznenom postupku zahtijeva se da bi se oštećena strana koja je podnijela žalbu u pogledu kaznenog postupka trebala saslušati odmah ili, ako to nije moguće, nakon podnošenja žalbe, bez nepotrebnog odlaganja.

Dodatna mjera od koje žrtve mogu imati koristi jest ta da ih se ne obavijesti o puštanju počinitelja kaznenog djela ako to nisu izričito zatražile.

Kakva je zaštita dostupna za osobito ranjive žrtve?

Ako imate status ranjive žrtve, možete iskoristiti zaštitne mjere iz prethodno navedenih odgovora u pogledu zaštite svjedoka.

Maloljetnik sam – imam li posebna prava?

Ako ste dijete koje je žrtva iskorištavanja, nasilja, zlostavljanja, nemara ili lošeg postupanja ili bilo kojeg drugog kaznenog djela, svatko, uključujući vas, to kazneno djelo može prijaviti policiji.

Maloljetnici se od početka smatraju ranjivim žrtvama i tijela bi vas trebala obavijestiti o zaštitnim mjerama koje su vam dostupne.

Maloljetnici pomoć mogu primiti od Nacionalnog tijela za zaštitu prava djece i posvajanje. Ako ste u opasnosti, možete podnijeti zahtjev za izdavanje sudskog naloga kako biste ostvarili pravo na smještaj u kojem možete primiti zaštitu (kao što je druga obitelj ili poseban centar).

Ako ste pozvani da se pojavite pred tijelima za kaznenu istragu i mlađi ste od 14 godina, uz vas mora biti roditelj ili skrbnik. Ako su vaši roditelji ili skrbnici uključeni u kazneni postupak ili im može biti u interesu da utječu na vašu izjavu, razgovor će se odvijati u prisutnosti srodnika ili druge osobe koju imenuje policijski službenik / tužitelj / sudac.

Osim toga, pravosudna tijela mogu odlučiti da bi vam tijekom razgovora trebao pomoći psiholog. Zahtjev za psihologa možete podnijeti pravosudnim tijelima. Razgovor se mora snimati, a ako to nije moguće, mora se zapisati u izvješće.

Može vas saslušati ista osoba u posebno projektiranim / prilagođenim prostorijama, ako su dostupne.

U istražnom postupku određenih kategorija kaznenih djela razgovore može voditi osoba istog spola kao i žrtva. Uz vas može biti i osoba koju odaberete.

Tijekom postupka imate pravo na pravnog zastupnika. Ako nemate zastupnika, sud će vam pomoći da ga nađete. Ako vaša obitelj ne može priuštiti plaćanje usluga zastupnika, imate pravo na besplatnu pravnu pomoć.

Član moje obitelji izgubio je život kao žrtva kaznenog djela – koja su moja prava?

Bračni drug, dijete ili osoba koju je uzdržavala osoba koja je preminula zbog ubojstva i teškog ubojstva, kako je utvrđeno u člancima 188. i 189. Kaznenog zakonika, kao i kaznenog djela počinjenog s namjerom koje je rezultiralo smrću, ima pravo na besplatnu pravnu pomoć i novčanu naknadu od države.

Besplatna pravna pomoć dostupna je i za dodatne kategorije kaznenih djela osim navedenih, ako mjesečni prihodi žrtve po članu obitelji nisu viši od iznosa nacionalne osnovne bruto minimalne plaće koji je određen za godinu u kojoj je podnesen zahtjev za besplatnu pravnu pomoć.

Član moje obitelji žrtva je kaznenog djela – koja su moja prava?

Vidjeti prethodno navedene informacije.

Mogu li pristupiti uslugama mirenja? Koji su uvjeti? Prijeti li mi opasnost tijekom mirenja?

Mirenje je dostupno samo za manje teška kaznena djela navedena u kaznenom pravu. Taj se postupak može primijeniti samo ako u njemu pristanete sudjelovati i vi i počinitelj kaznenog djela. Tijekom postupka mirenja bit ćete pozvani na niz sastanaka s počiniteljem kaznenog djela kako biste raspravili o mogućnostima pomirenja. Sastanke će olakšati izmiritelj. Ako se postupak okonča pomirenjem, možete povući žalbu koju ste podnijeli protiv počinitelja kaznenog djela i predmet će biti zaključen. U suprotnom, ako postupak ne bude uspješan, kazneni postupak nastaviti će se kao da se mirenje nikad nije dogodilo.

Gdje mogu pronaći zakon u kojem su navedena moja prava?

Zakon br. 135/2010 o Zakonu o kaznenom postupku, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală*)

Zakon br. 678/2001 o sprječavanju i suzbijanju trgovine ljudima, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*)

Odluka Vlade br. 1216/2001 o odobrenju Nacionalnog akcijskog plana za suzbijanje trgovine ljudima (*Hotărârea de Guvern nr. 1.216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane*)

Zakon br. 211/2004 o određenim mjerama za zaštitu žrtava kaznenih djela, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*)

Odluka Vlade br. 1238 od 10. listopada 2007. o odobrenju posebnih nacionalnih standarda za usluge specijalizirane pomoći žrtvama trgovine ljudima (*Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane*)

Zakon br. 217/2003 o sprječavanju i suzbijanju nasilja u obitelji, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*)

Zakon br. 272/2004 o promicanju i zaštiti prava djece, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*)

Zakon br. 682/2002 o zaštiti svjedoka, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea 682/2002 privind protecția martorilor*)

Zakon br. 192/2006 o mirenju i organizaciji zanimanja izmiritelja, kako je dodatno izmijenjen i dopunjen (*Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*).

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

2 - Prijavlivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka

Kako mogu prijaviti kazneno djelo?

Ako ste žrtva kaznenog djela, možete ga prijaviti policiji (ili javnom tužitelju) usmeno ili pisanim putem. Možete zatražiti da kazneno djelo umjesto vas prijavi druga osoba, ali u tom slučaju toj osobi trebate dati pisanu punomoć. Pisana i potpisana punomoć priložit će se spisu predmeta.

Vaš bračni drug, djeca ili odvjetnik isto tako mogu prijaviti kazneno djelo umjesto vas. Ako ste žrtva nasilja u obitelji, bilo koji član obitelji može to kazneno djelo prijaviti policiji.

Kazneno djelo možete prijaviti i ako ste bračni drug ili punoljetno dijete žrtve koja je umrla zbog kaznenog djela.

Ako kazneno djelo odlučite prijaviti usmeno, morate to učiniti u policijskoj postaji. Policijski službenik koji zaprima vašu prijavu unijet će je u zapisnik i zamoliti vas da je potpišete. Pisane prijave isto tako moraju biti potpisane.

Vaša prijava mora sadržavati vaše ime, zanimanje, kućnu adresu i detaljan opis onoga što se dogodilo. Ako znate tko je počinitelj kaznenog djela, morate navesti sve informacije koje imate o njemu, kao i sve dokaze povezane s incidentom. Tijekom istražnog postupka kaznenog djela možete navesti i dodatne informacije o predmetu.

Ako ne govorite ili ne razumijete rumunjski jezik, prijavu možete podnijeti na jeziku koji razumijete, a pravosuđe će je tijelo dati prevesti. U tom slučaju možete zatražiti da se pozivi koje primete izdaju na jeziku koji razumijete.

Kako mogu saznati u kojoj je fazi moj predmet?

Policijska će tijela nakon vaše prijave predmet prosljediti javnom tužitelju, gdje će mu se dodijeliti jedinstveni broj.

Nakon što prijavite kazneno djelo možete provjeriti napredak vašeg predmeta podnošenjem pisanog zahtjeva u tu svrhu u kojem ćete navesti adresu u Rumunjskoj ili adresu e-pošte ili adresu za elektroničku razmjenu poruka na koju bi tijela trebala poslati informacije.

Ako tužitelj odluči da će pokrenuti postupak pred sudom, tijekom sudskog postupka imate pravo pregledati spis u prostorijama suda. Osim toga, bit ćete pozvani da se pojavite pred sudom.

Imam li pravo na pravnu pomoć (tijekom istražnog ili sudskog postupka)? Pod kojim uvjetima?

Ako ste oštećena strana, imate pravo na pravnu pomoć ili na zastupanje.

(a) Tijekom kaznenog postupka imate pravo na pravnog zastupnika kojeg sami odaberete i plaćate. Ako počinitelj kaznenog djela bude osuđen, od njega ćete moći ostvariti povrat troškova vašeg pravnog zastupnika.

(b) Ako želite, usluge zastupanja možete koristiti tijekom kaznenog postupka, osim ako je vaša prisutnost obvezna ili ako tužitelj, sudac ili sud smatra da je potrebna, prema potrebi (npr. za saslušanje).

(c) Pravna pomoć tijekom kaznenog postupka u određenim se slučajevima može pružiti besplatno:

ako tužitelj ili sudac smatra da se ne možete sami pobrinuti za svoju obranu i ako nemate plaćenog pravnog zastupnika

ako ste maloljetnik i još niste stekli punu pravnu sposobnost (na temelju braka ili sudske odluke)

ako ste žrtva nekog od sljedećih kaznenih djela: pokušaja ubojstva i pokušaja teškog ubojstva, tjelesne ozljede, kaznenih djela s namjerom kojima je žrtvi nanesena tjelesna ozljeda (značenje pojma tjelesna ozljeda definirano je u Kaznenom zakoniku), silovanja, spolnog nasilja, spolnog odnosa s maloljetnom osobom i spolnog zlostavljanja maloljetnika

ako ste supružnik ili dijete žrtve ubojstva, teškog ubojstva ili nekog drugog kaznenog djela s namjerom ili osoba koju je žrtva takvih kaznenih djela uzdržavala na zahtjev, ako ste žrtva drugih kaznenih djela osim navedenog i ako vaši mjesečni prihodi koji se određuju po članu obitelji nisu viši od iznosa nacionalne osnovne bruto minimalne plaće. Zahtjev za besplatnu pravnu pomoć potrebno je podnijeti pred sudom koji je nadležan prema mjestu vašeg boravišta.

U takvim vam je slučajevima besplatna pravna pomoć dostupna samo ako ste kazneno djelo prijavili policiji ili javnom tužitelju najviše 60 dana od dana kad je počinjeno kazneno djelo ili, ako niste mogli prijaviti kazneno djelo, najviše 60 dana od dana kad su prestale okolnosti koje su vas sprečavale da ga prijavite. Ako želite besplatnu pravnu pomoć, prema potrebi trebate podnijeti zahtjev tužitelju ili sudu, koji će poduzeti potrebne radnje. Besplatna pravna pomoć dostupna vam je do kraja kaznenog postupka.

Mogu li tražiti nadoknadu troškova (za sudjelovanje u istražnom/sudskom postupku)? Pod kojim uvjetima?

Možete zatražiti povrat sudskih troškova. Sud će odlučiti o tome za koji će vam dio troškova biti odobren povrat i tko će ih pokriti.

Ako kao oštećena ili građanskopravna stranka sudjelujete u postupku (ako je građanska tužba dopuštena) i ako optuženik bude proglašen krivim (čak i ako zbog određenih razloga ne bude osuđen na izdržavanje kazne), naložit će mu se da plati vaše sudske troškove.

Mogu li podnijeti žalbu ako je moj predmet zaključen izvan suda?

Ako javni tužitelj odluči zaključiti predmet bez pokretanja postupka pred sudom, žalbu protiv njegove odluke možete podnijeti najviše 20 dana nakon primitka primjerka takve odluke. Žalbu morate podnijeti vrhovnom tužitelju.

Ako vrhovni tužitelj odbije vašu žalbu, možete podnijeti žalbu protiv odluke vrhovnog tužitelja pred sucem prethodnog vijeća nadležnog okružnog suda.

Mogu li se uključiti u suđenje?

U kazneni postupak možete se uključiti kako slijedi:

u svojstvu žrtve (oštećena stranka)

Ako ste pretrpjeli ozljedu zbog kaznenog djela, u postupku možete sudjelovati kao žrtva i imate pravo na niz postupovnih prava navedenih u nastavku.

u svojstvu svjedoka

Ako u kaznenom postupku ne želite sudjelovati kao oštećena stranka, o tome biste trebali obavijestiti pravosudno tijelo zaduženo za vaš predmet, koje vas, ako smatra da je potrebno, ipak može pozvati na saslušanje u svojstvu svjedoka. Ako budete pozvani na saslušanje u svojstvu svjedoka, morate biti prisutni i navesti sve što znate o incidentu.

u svojstvu građanskopravne stranke

Ako želite zatražiti naknadu štete koja vam je nanесena zbog kaznenog djela, morate pokrenuti građansku tužbu na temelju koje postajete građanskopravna stranka u kaznenom postupku.

Sudske rasprave općenito su otvorene za javnost i na njima možete sudjelovati bez obzira na vašu ulogu u postupku. Međutim, sud može odlučiti da će rasprava biti zatvorena za javnost ako za tu odluku postoje dostatni razlozi. U tom ćete slučaju na raspravi moći sudjelovati samo ako ste oštećena stranka ili građanskopravna stranka.

Vaša je prisutnost u sudnici obvezna samo ako budete pozvani na ispitivanje (npr. kao svjedok).

Koja je moja službena uloga u pravosudnom sustavu? Primjerice, jesam li ili mogu li odabrati da budem: žrtva, svjedok, građanskopravna stranka ili privatni tužitelj?

Ako ste žrtva kaznenog djela u pravosudnom sustavu možete imati jednu od sljedećih uloga:

Žrtva (oštećena stranka)

Ako ste pretrpjeli ozljedu zbog kaznenog djela, u postupku možete sudjelovati kao žrtva i imate niz postupovnih prava navedenih u nastavku.

Građanskopravna stranka

Ako želite zatražiti naknadu štete koja vam je nanесena zbog kaznenog djela, možete pokrenuti građansku tužbu na temelju koje postajete građanskopravna stranka u kaznenom postupku.

Svjedok

Ako u kaznenom postupku ne želite sudjelovati kao oštećena stranka, o tome biste trebali obavijestiti pravosudno tijelo zaduženo za vaš predmet, koje vas, ako smatra da je potrebno, ipak može pozvati na saslušanje u svojstvu svjedoka. U tom ćete slučaju biti pozvani na ispitivanje i od vas će se zatražiti da pružite detaljne informacije o incidentu. Vaša je prisutnost na ispitivanju obvezna kad god vas se pozove u tu svrhu.

Koja su moja prava i obveze u toj ulozi?

Ako u kaznenom postupku sudjelujete u svojstvu oštećene stranke / građanskopravne stranke, imate niz postupovnih prava:

Tijekom kaznenog progona:

– imate pravo tražiti naknadu štete koja vam je nanесena na temelju kaznenog djela U tu svrhu trebate postati građanskopravna stranka u kaznenom postupku ili podnijeti zasebnu građansku tužbu. Građanskopravna stranka možete postati u bilo kojem trenutku kaznenog progona.

Kako biste postali građanskopravna stranka u postupku, morate to zatražiti usmenim putem od policijskog službenika ili tužitelja ili podnijeti pisani zahtjev policijskom službeniku ili tužitelju zaduženom za vaš predmet. U zahtjevu je potrebno navesti iznos naknade koji tražite, razloge te povezane dokaze. Tužitelj ili policijski službenik tijekom prvog razgovora obavijestit će vas da možete postati građanskopravna stranka u postupku.

– imate pravo tražiti povrat sudskih troškova Sud će odlučiti o tome za koji će vam dio troškova biti odobren povrat i tko će ih pokriti.

Ako kao oštećena ili građanskopravna stranka sudjelujete u postupku (ako je građanska tužba dopuštena) i ako optuženik bude proglašen krivim (čak i ako zbog određenih razloga ne bude osuđen na izdržavanje kazne), naložit će mu se da plati vaše sudske troškove.

– imate pravo primiti informacije o napretku istrage i, ako tužitelj odluči da vaš predmet neće uputiti na sud, primjerak te odluke Za to ćete morati podnijeti zahtjev policijskom službeniku ili tužitelju zaduženom za predmet te navesti poštansku adresu u Rumunjskoj, adresu e-pošte ili adresu za elektroničku razmjenu poruka kako biste primili informacije. Ako tužitelj odluči da će uputiti predmet na suđenje, bit ćete pozvani na sud.

– pravo na usluge usmenog i pisanog prevođenja ako ne govorite ili ne razumijete rumunjski jezik Ako ne govorite rumunjski jezik, tijekom kaznenog postupka bit će vam na raspolaganju usmeni prevoditelj, čije će usluge za vas biti besplatne.

– tijekom kaznenog postupka imate pravo na odvjetnika U posebnim slučajevima (npr. ako tužitelj smatra da se ne možete sami pobrinuti za svoju obranu ili ako ste maloljetnik i još niste stekli punu pravnu sposobnost, ako ste žrtva određenih kaznenih djela, ako vam je dohodak niži od određene granice itd. – vidjeti odgovor na prethodno pitanje) imate pravo na besplatnu pravnu pomoć.

– imate pravo na usluge zastupanja tijekom kaznenog postupka, osim ako je vaša prisutnost obvezna ili ako tužitelj, sudac ili sud smatra da je potrebna, prema potrebi (npr. za saslušanje)

– vi ili vaš zastupnik možete pregledati spis. Međutim, pregled spisa odvijat će se u skladu s posebnim pravilima, koje će vam priopćiti tajništvo ureda tužitelja.

– policijski službenik ili tužitelj zadužen za predmet može vas pozvati na razgovor. Tijekom razgovora možete zatražiti da uz vas budu i pravni zastupnik, ako ga imate, i osoba koju odaberete za koju smatrate da bi njezina prisutnost na razgovoru mogla biti korisna. Pravosudno tijelo vaš zahtjev može odbiti samo na temelju opravdanih razloga.

Kad prijavite kazneno djelo koje je počinjeno protiv vas, pravosudno vas tijelo mora odmah saslušati. Ako to nije moguće, trebalo bi vas saslušati što prije nakon prijavljivanja kaznenog djela.

Kao žrtva nasilja u obitelji, silovanja ili drugih vrsta spolnog nasilja, zlostavljanja maloljetnika, uznemiravanja, spolnog uznemiravanja te u svim drugim slučajevima u kojima trebate zaštititi svoju privatnost, možete zatražiti da vas sasluša osoba vašeg spola. Pravosudno tijelo vaš zahtjev može odbiti samo na temelju opravdanih razloga.

– imate pravo dostaviti dokaze i bilo koje druge zahtjeve povezane s rješavanjem predmeta. Možete to učiniti tijekom razgovora ili u odvojenoj prijavi koju podnosite pravosudnom tijelu zaduženom za vaš predmet.

– ako je počinitelj kaznenog djela zadržan u pritvoru, a zatim pušten, imate pravo primiti obavijest o njegovu puštanju. Tijekom prvog razgovora bit ćete obaviješteni o tom pravu i navest ćete želite li primiti obavijest o puštanju počinitelja kaznenog djela.

– možete podnijeti žalbu protiv radnji poduzetih u pogledu vašeg predmeta. Žalbu biste trebali podnijeti tužitelju zaduženom za predmet ako je radnju izvršio policijski službenik ili vrhovnom tužitelju ako je radnju izvršio tužitelj zadužen za vaš predmet.

Ako podnesete žalbu protiv odluke tužitelja da zaključi kazneni predmet i vaša žalba bude odbijena, žalbu protiv te odluke možete podnijeti pred sucem prethodnog vijeća.

Tijekom suđenja:

– imate pravo tražiti naknadu štete koja vam je nanesena na temelju kaznenog djela U tu svrhu trebate postati građanskopravna stranka u kaznenom postupku ili podnijeti zasebnu građansku tužbu.

Ako ste u kaznenom progonu sudjelovali kao građanskopravna stranka, isti status možete zadržati tijekom suđenja.

Ako u kaznenom progonu niste sudjelovali kao građanskopravna stranka, u sudskom postupku možete postati građanskopravna stranka do početka istrage. Obavijest o tome primiti ćete kada budete pozvani na prvu sudsku raspravu.

Zahtjev da postanete građanskopravna stranka u sudskom postupku možete zatražiti usmenim putem od suda ili podnijeti pisani zahtjev u tu svrhu. U zahtjevu je potrebno navesti iznos naknade koji tražite, razloge te povezane dokaze.

– imate pravo tražiti povrat sudskih troškova Sud će odlučiti o tome za koji će vam dio troškova biti odobren povrat i tko će ih pokriti.

Ako kao oštećena ili građanskopravna stranka sudjelujete u postupku (ako je građanska tužba dopuštena) i ako optuženik bude proglašen krivim (čak i ako zbog određenih razloga ne bude osuđen na izdržavanje kazne), naložit će mu se da plati vaše sudske troškove.

– imate pravo na usluge usmenog i pismenog prevođenja ako ne govorite ili ne razumijete rumunjski jezik. Ako ne govorite rumunjski jezik, tijekom kaznenog postupka bit će vam na raspolaganju usmeni prevoditelj, čije će usluge za vas biti besplatne.

– tijekom kaznenog postupka imate pravo na odvjetnika. U posebnim slučajevima (npr. ako tužitelj smatra da se ne možete sami pobrinuti za svoju obranu ili ako ste maloljetnik i još niste stekli punu pravnu sposobnost, ako ste žrtva određenih kaznenih djela, ako vam je dohodak niži od određene granice itd. – vidjeti odgovor na prethodno pitanje) imate pravo na besplatnu pravnu pomoć.

– imate pravo na usluge zastupanja tijekom kaznenog postupka, osim ako je vaša prisutnost obvezna ili ako tužitelj, sudac ili sud smatra da je potrebna, prema potrebi (npr. za saslušanje)

– vi ili vaš zastupnik možete pregledati spis. Međutim, pregled spisa odvijat će se u skladu s posebnim pravilima, koje će vam priopćiti tajništvo suda.

– imate pravo na saslušanje tijekom sudskog postupka. Sud će vas pozvati da se pojavite na raspravi i postaviti će vam se pitanja povezana s kaznenim djelom. Trebat će navesti i sve čega se sjećate o incidentu.

– imate pravo postavljati pitanja optuženiku, svjedocima i stručnjacima tijekom njihova saslušanja

– imate pravo ulagati prigovore i donositi zaključke o kaznenim stvarima u predmetu

– imate pravo dostaviti dokaze i bilo koje druge zahtjeve povezane s rješavanjem predmeta

– ako je počinitelj kaznenog djela zadržan u pritvoru ili osuđen na izdržavanje kazne, imate pravo primiti obavijest o njegovu puštanju Ako u prvom razgovoru tijekom kaznenog progona, kada ste obaviješteni o tom pravu, niste zatražili da vas se obavijesti o puštanju počinitelja kaznenog djela, možete to zatražiti tijekom suđenja, usmeno od suda ili pisanim putem.

– kad presuda bude donesena, primiti ćete obavijest o tome i imate pravo na žalbu protiv nje.

Oštećena stranka ili građanskopravna stranka ili svjedok u kaznenom postupku ima niz obveza koje proizlaze iz potrebe sudskih tijela da saznaju istinu u predmetu i da počinitelj kaznenog djela snosi odgovornost:

– obveza da se pojavite pred policijskim službenikom, tužiteljem ili sucem kad god vas se pozove da date izjave

– obveza da navedete sve što znate o incidentu. Treba imati na umu da zbog pogrešnog prikazivanja činjenica pred sudskim tijelima možete biti optuženi i osuđeni za davanje lažnog iskaza. Kao bračni drug ili bliski srodnik optuženika možete odbiti dati izjave. Možete odbiti odgovoriti i ako su pitanja povezana s obvezom čuvanja poslovne tajne.

– obveza da sudska tijela obavijestite o svakoj promjeni adrese kako bi vas mogla pozvati i poslati vam bilo kakve buduće obavijesti o postupcima

– morate biti pristojni i s poštovanjem se odnositi prema ozbiljnom činu saslušanja. U suprotnom sud može naložiti da vas se udalji iz sudnice.

Tijekom kaznenog progona i tijekom sudskog postupka imate pravo na zaštitne mjere ako sudska tijela smatraju da biste mogli biti u opasnosti ili ako ste žrtva određenih kaznenih djela koja mogu utjecati na vašu privatnost ili vaše dostojanstvo.

Važno je znati da, ako sudska tijela ocijene da biste zbog informacija koje pružate ili zbog drugih razloga mogli biti u opasnosti ili da bi one mogle utjecati na vašu privatnost ili vaše dostojanstvo, na vaš zahtjev ili na vlastitu inicijativu mogu poduzeti određene mjere kako bi osigurala vašu zaštitu, kao što su:

pružanje usluga nadzora ili osiguranja vašeg doma ili privremenog smještaja

pružanje usluga pratnje i zaštite vama ili članovima vaše obitelji tijekom putovanja

zaštita pojedinosti vašeg identiteta

saslušanje audiovizualnim putem, uz izobličjenje vašeg glasa i lika, bez potrebe za vašom prisutnošću, ako druge mjere nisu dovoljne

zatvaranje ročišta suda za javnost tijekom vašeg ispitivanja.

Ako sudac ocijeni da je to bitno za vašu zaštitu tijekom kaznenog postupka, može odlučiti da saslušanje bude zatvoreno za javnost Isto tako možete od suca zatražiti da saslušanje bude zatvoreno za javnost.

Osim toga, sud tijekom sudskog postupka može zabraniti bilo kakvo objavljivanje tekstova, crteža, fotografija ili slika na temelju kojih bi se mogao otkriti vaš identitet.

Ako ste *svjedok*, imate pravo i na druge posebne načine zaštite svjedoka. Ako smatrate da ste u opasnosti, trebali biste obavijestiti policijskog službenika, tužitelja ili suca i pružiti što više informacija.

Mogu li dati izjavu tijekom suđenja ili izvesti dokaze? Pod kojim uvjetima?

Da. Ako ste odabrali sudjelovati u suđenju, tužitelj / policijski službenik i sudac mogu vas saslušati kao oštećenu stranku ili kao građanskopravnu stranku.

Tužitelj ili policijski službenik pozvat će vas da budete prisutni u prostorijama ureda policije / tužitelja kako bi se s vama obavio razgovor, a tijekom suđenja bit ćete pozvani na saslušanje u postupku.

Koje ću informacije dobiti tijekom suđenja?

Tijekom kaznenog progona možete primiti informacije o napretku predmeta i primjerak odluke tužitelja o tome koliko je preporučljivo da se predmet uputi na sud. Za to ćete morati podnijeti zahtjev policijskom službeniku ili tužitelju zaduženom za vaš predmet te navesti adresu u Rumunjskoj, adresu e-pošte ili adresu za elektroničku razmjenu poruka kako biste primili informacije.

Tijekom suđenja bit ćete pozvani na prvu raspravu i dobiti obavijest da možete postati građanskopravna stranka u postupku. Za sljedeće rasprave nećete primiti dodatne pozive. Ako dolazite na rasprave ili pregledavate spis, bit ćete obaviješteni o napretku predmeta i datumima sljedećih rasprava. Međutim, primiti ćete poziv svaki put kada će vas se morati ispitati.

Kad presuda bude donesena, dostavit će vam se njezin primjerak.

Ako ne razumijete rumunjski jezik, zapisnik presude (izvješće o presudi suda bez detaljnog obrazloženja) dostavit će vam se na jeziku koji razumijete.

Obrazloženje će vam biti dostavljeno na rumunjskom jeziku te ćete možda morati iskoristiti dostupne usluge prevođenja.

Hoću li imati pristup sudskim spisima?

Da, vi ili vaš zastupnik možete pregledati spis. Kako biste to učinili, trebate otići u tajništvo ureda tužitelja ili suda u kojem se nalazi vaš spis i podnijeti zahtjev.

Međutim, pregled spisa odvijat će se u skladu s posebnim pravilima, koje će vam priopćiti tajništvo.

Imate pravo primiti informacije o uvjetima i postupku za uključivanje u program zaštite svjedoka.

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

3 - Moja prava nakon suđenja

Mogu li podnijeti žalbu protiv presude?

Suđenje se zaključuje sudskom odlukom (presudom), koja može dovesti do: izricanja osuđujuće ili oslobađajuće presude optuženiku, oslobađanja od izricanja presude ili njezine odgode ili prekida kaznenog postupka. Odluka će se objaviti na javnoj sudskoj raspravi. Ako ste u suđenju sudjelovali u svojstvu žrtve i/ili građanskopravne stranke, pošto ćete primiti primjerak sudske odluke.

Ako niste zadovoljni sudskom odlukom, imate pravo na žalbu protiv nje. Žalbu možete podnijeti samo ako ste u sudskom postupku sudjelovali u svojstvu žrtve ili građanskopravne stranke.

Žalbu možete podnijeti i u svojstvu svjedoka, ali samo u odnosu na povrat sudskih troškova i odštetu na koje imate pravo.

Ako ste žrtva ili građanskopravna stranka, rok za podnošenje žalbe deset je dana nakon zaprimanja preslike zapisnika odluke.

Ako ste sudjelovali u svojstvu svjedoka, žalbu možete podnijeti odmah nakon što je donesena odluka o sudskim troškovima i odšteti, ali najkasnije deset dana nakon presude na temelju koje je zaključen predmet ili nakon obavijesti o odluci o sudskim troškovima ili odšteti, ovisno o slučaju.

Žalba mora biti u pisanom obliku i mora biti potpisana. Žalba se podnosi istom sudu koji je donio pobijanu odluku.

Nakon što sud zaprimi žalbu prosljedit će je višem sudu nadležnom za njezino rješavanje. Primjerak odluke suda uključivat će informacije o tome gdje i kada možete podnijeti žalbu.

Koja su moja prava nakon izricanja presude?

Presuda će stupiti na snagu nakon što se iscrpe sve mogućnosti za žalbu. Nakon što presuda stupa na snagu, vaša je uloga u postupku završena. Ako ste tijekom postupka uključeni u poseban program zaštite svjedoka, možete i dalje koristiti usluge tog programa sve dok sud ne donese odluku da više niste u opasnosti.

Imam li pravo na potporu ili zaštitu nakon suđenja? Koliko dugo?

Besplatno psihološko savjetovanje kao mjera potpore dostupno je najviše tri mjeseca. Žrtve mlađe od 18 godina imaju pravo na besplatno psihološko savjetovanje najviše šest mjeseci.

Zaštita u okviru programa zaštite svjedoka može se nastaviti i nakon suđenja. O trajanju takve zaštite odlučit će sud.

Koje ću informacije dobiti u slučaju da je počinitelj osuđen?

Ako počinitelj bude osuđen, možete imati pristup sljedećim kategorijama informacija: vrsti i trajanju kazne (presuda se donosi na javnoj sjednici i dostavit će vam se naknadno), informacijama u slučaju bijega, puštanju pod bilo kojim uvjetima ako zatražite takve informacije.

Hoću li biti obaviješten o puštanju počinitelja na slobodu (uključujući prijevremeno puštanje na slobodu ili uvjetnu slobodu) ili njegovu bijegu iz zatvora?

Da, bit ćete obaviješteni o puštanju počinitelja kaznenog djela na slobodu ili njegovu bijegu iz zatvora ako ste to naveli kad su to od vas zatražila pravosudna tijela. Vidjeti prethodni odgovor.

Hoću li biti uključen u odluke o puštanju na slobodu ili uvjetnom otpustu? Primjerice, mogu li dati izjavu ili podnijeti žalbu?

Vaša uloga u kaznenom postupku završit će kad sudska odluka (kojom se optuženiku izriče osuđujuća ili oslobađajuća presuda, oslobađa ga se od izricanja presude ili se ona odgađa ili se kazneni postupak prekida) postane pravomoćna.

Nećete biti uključeni u postupak puštanja ili uvjetnog puštanja počinitelja kaznenog djela na slobodu.

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

4 - Naknada

Koji je postupak za traženje odštete od počinitelja? (npr. sudski postupak, privatna tužba, adhezijski postupak)

Odštetu od počinitelja kaznenog djela možete zatražiti tako da postanete građanskopravna stranka u kaznenom postupku. To biste trebali poduzeti prije početka izvođenja dokaza. Pravosudna tijela moraju vas obavijestiti o tom pravu. Građansku tužbu u kaznenom postupku možete podnijeti usmenim ili pisanim putem. Međutim, morate navesti traženu naknadu štete, razloge i dokaze na kojima se temelji vaš zahtjev.

Taj se zahtjev može podnijeti uredu tužitelja ili sudu koji će razmatrati meritum predmeta.

Presuda suda uključivat će i odštetu koju je sud izrekao protiv počinitelja kaznenog djela.

Ako niste građanskopravna stranka u kaznenom postupku, ipak postoji mogućnost da podnesete zasebnu tužbu građanskom sudu kako biste zatražili odštetu.

Sud je naredio počinitelju da mi plati odštetu/naknadu. Kako mogu biti siguran da će počinitelj platiti odštetu/naknadu?

Sve dok postoji presuda kojom se počinitelju kaznenog djela nalaže da plati odštetu, on to mora učiniti, a vi ne morate poduzimati daljnje korake. Ako počinitelj kaznenog djela ne izvrši tu obvezu plaćanja, možete zatražiti izvršenje presude.

Kako biste to učinili, sudskom izvršitelju morate dostaviti presudu kojom vam je dodijeljena naknada. Sudski izvršitelj poduzet će radnje potrebne za izvršenje sudske odluke i objasniti vam sljedeće korake.

Ako počinitelj ne plati, može li mi država isplatiti predujam odštete/naknade? Pod kojim uvjetima?

Država vam može isplatiti naknadu pod određenim uvjetima.

Ako je počinitelj kaznenog djela nesolventan ili je nestao, država vam može isplatiti naknadu ako podnesete zahtjev za financijsku naknadu. Zahtjev biste trebali podnijeti u roku od jedne godine. Datum na koji taj rok počinje teći ovisi o rješenju koje su naložila pravosuđna tijela.

Ako je počinitelj kaznenog djela nepoznat, zahtjev za financijsku naknadu trebali biste podnijeti u roku od tri godine od počinjenja kaznenog djela, osim ako ste od osiguranja primili punu naknadu.

Možete podnijeti zahtjev za isplatu predujma financijske naknade. U tu svrhu prvo trebate podnijeti zahtjev za financijsku naknadu kako je prethodno navedeno. Isplatu predujma možete zatražiti u zahtjevu za financijsku naknadu ili u roku od 30 dana nakon toga. Pravo na isplatu predujma imate ako ste u teškom financijskom položaju.

Ako je vaš zahtjev za odštetu/naknadu odbijen, morate vratiti iznos primljenog predujma. Zahtjev za financijsku naknadu trebalo bi podnijeti sudu nadležnom prema mjestu vašeg boravišta.

Imam li pravo na odštetu od države?

Da. Vidjeti prethodni odgovor.

Imam li pravo na naknadu u slučaju da počinitelj ne bude osuđen?

Ako vam kazneni sud ne dodijeli naknadu, možete podnijeti zasebnu tužbu građanskom sudu kako biste zatražili odštetu.

Ako kazneni sud odluči da nije počinjeno kazneno djelo ili da ga nije počinila osoba protiv koje ste podnijeli tužbu, nećete imati pravo na odštetu/naknadu na kaznenom sudu ni u zasebnoj tužbi na građanskom sudu jer presuda kaznenog suda stječe svojstvo pravomoćno presuđene stvari pred građanskim sudom.

Ako niste građanskopravna stranka u kaznenom postupku, tijekom kaznenog postupka ili čak nakon njega možete podnijeti zasebnu tužbu građanskom sudu, podložno općim rokovima zastare.

Imam li pravo na hitnu isplatu u očekivanju odluke o zahtjevu za naknadu?

Da, pod određenim uvjetima možete podnijeti zahtjev za isplatu predujma financijske naknade. Vidjeti odgovor na pitanje o predujmu.

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

5 - Moja prava na potporu i pomoć

Žrtva sam kaznenog djela. Kome se mogu obratiti za potporu i pomoć?

Možete se obratiti brojnim ustanovama, ovisno o tome kojoj kategoriji žrtvi pripadate.

Nacionalna agencija za ravnopravnost spolova (*Agencija Națională pentru Egalitatea între Femei și Bărbați – ANES*)

Ova agencija nudi razne vrste usluga, kao što su:

besplatna i anonimna telefonska linija namijenjena žrtvama nasilja u obitelji – pozivni centar dostupan 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu – 0800 500 333
specijalizirane socijalne usluge u centrima za hitan prihvata žrtava nasilja u obitelji
pružanje savjeta, informacija i smjernica žrtvama nasilja u obitelji.

Kontakt:

Adresa: Intrarea Camil Petrescu br. 5, 1. okrug, Bukurešt

Broj telefona: +4 021 313 0059

E-pošta: secretariat@anes.gov.ro

 <http://anes.gov.ro/>

 <http://anes.gov.ro/harta/>

 http://anes.gov.ro/webcenter/portal/Sirmes/pages_asistentapentruvictime/link-uriutilepentruvictime

Nacionalna agencija za suzbijanje trgovine ljudima (*Agencija Națională împotriva Traficului de Persoane – ANITP*) u okviru Ministarstva unutarnjih poslova (*Ministerul Afacerilor Interne*).

Mreža žalbenih sudova uključuje 15 regionalnih centara. Svaki je centar povezan sa žalbenim sudom.

Ova agencija nudi razne vrste usluga, kao što su:

telefonska linija za pomoć na kojoj građani 24 sata dnevno mogu dobiti informacije i obavijesti o svim potencijalnim slučajevima trgovine ljudima: HelpLine 0 800 800 678 (nacionalni besplatni broj) ili +4 021 313 3100 (za pozive iz inozemstva), radno vrijeme: ponedjeljak – petak, od 8 do 16 sati
obavješćivanje relevantnih tijela o svim potencijalnim slučajevima trgovine ljudima
pružanje pomoći žrtvama u 15 regionalnih centara.

Kontakt:

Adresa: Ulica Ion Câmpineanu br. 20, 5. kat, 1. okrug, Bukurešt

Broj telefona: +40 21 311 89 82 / 021 313 31 00

Telefaks: +40 21 319 01 83

E-pošta: anitp@mai.gov.ro

 <http://anitp.mai.gov.ro/>

Nacionalna agencija za zapošljavanje (*Agencija Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – ANOFM*) u okviru Ministarstva rada i socijalne pravde (*Ministerul Muncii și Justiției Sociale*)

U okviru svojih područnih ureda može pružati stručne usluge zapošljavanja i osposobljavanja registriranim osobama koje traže posao, uključujući osobama koje su bile žrtve kaznenih djela, posebno žrtve trgovine ljudima.

Kontakt:

Ulica Avelanșei br. 20–22, 4. okrug, Bukurešt, 040305

E-pošta: anofm@anofm.ro

Internetske stranice: <https://www.anofm.ro/index.html?agentie=ANOFM&page=0>

Nacionalna uprava za probaciju (*Direcția Națională de Probafune – DNP*) u okviru Ministarstva pravosuđa (*Ministerul Justiției*)

Pod koordinacijom Nacionalne uprave za probaciju djeluju 42 probacijske službe. Njihovi se uredi obično nalaze u javnim ustanovama (sudovima, pokrajinskim upravama, pokrajinskim revizorskim sudovima itd.).

Mogu pružati sljedeće vrste usluga:

besplatno psihološko savjetovanje, na zahtjev, žrtvama pokušaja ubojstva i pokušaja teškog ubojstva, nasilja u obitelji, kaznenih djela s namjerom kojima je žrtvi nanjena tjelesna ozljeda, silovanja, spolnog nasilja, spolnog odnosa s maloljetnom osobom i spolnog zlostavljanja maloljetnika, zlostavljanja maloljetnika, trgovine osjetljivim osobama i iskorištavanja osjetljivih osoba te pokušaja takve trgovine i iskorištavanja druge vrste pomoći: savjetovanje u pogledu pronalaska posla ili pohađanja edukativnih tečajeva ili stručnog osposobljavanja, pomoć u stupanju u kontakt s nevladinim organizacijama, glavnim upravama za socijalni rad i zaštitu djece (DGASP-ovi) za druge službe za pomoć žrtvama itd.

Kontakt:

Bukurešt, Ulica Apolodor br. 17, 5. okrug

Broj telefona: 0372 041 293

✉ dp@just.ro

🌐 <http://www.just.ro/en/directia-nationala-de-probatuine/>

Glavni inspektorat rumunjske policije (*Inspectoratul General al Poliției Române – IGPR*)

Ima područne urede samo u graničnim pokrajinama i može pružiti potporu na zahtjev Nacionalne agencije za suzbijanje trgovine ljudima kako bi se žrtvama pomoglo da sudjeluju u određenim fazama kaznenog postupka.

Policija vas može obavijestiti o pravima koja imate kao žrtva.

Osim toga, specijalizirani odjeli Glavnog inspektorata mogu pružiti fizičku zaštitu tijekom postupka.

Nacionalno tijelo za zaštitu prava djece i posvajanje (*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adoptie – ANPDCA*) u okviru Ministarstva rada i socijalne pravde

Riječ je o ustanovi koja koordinira provedbu nacionalnih strategija za zaštitu prava djece i osigurava relevantnu metodološku koordinaciju na terenu. Sustav za zaštitu djece decentraliziran je jer glavne uprave za socijalni rad i zaštitu djece (DGASPC) odgovaraju pokrajinskim vijećima ili lokalnim vijećima okruga Općine Bukurešt.

DGASPC-ovi pružaju različite usluge, kao što su: ocjenjivanje slučajeva nasilja nad djecom i pružanje/olakšavanje usluga na temelju plana, složeno ocjenjivanje za djecu s invaliditetom, složeno ocjenjivanje za druge osobe s invaliditetom, socijalna hitna pomoć, socijalna telefonska linija, socijalne usluge za sprječavanje nasilja u obitelji i trgovine ljudima, specijalizirane socijalne usluge u različitim ustanovama.

Kontakt: 🌐 <http://www.copii.ro/?lang=en>

Nevladine organizacije

U području trgovine ljudima:

✉ **Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație** – Bukurešt

✉ **Fundația Ușă deschisă** – Bukurešt

✉ **Asociația Generație Tânără România** – Temišvar

✉ **Zaklada „People to People”** – Oradea: E-pošta: ✉ office@people2people.ro

✉ **Zaklada „Micu Bogdan”** – Brașov: E-pošta: ✉ office@fundatiamicubogdan.ro

Nevladinim organizacijama u području sprječavanja i kontrole nasilja u obitelji možete pristupiti na sljedećim poveznicama:

✉ **Asociația TRANSCENA**

✉ **Asociația ANAIS**

✉ **Fundația PRETUIESTE VIATA**

✉ **Fundația SENSIBLU**

✉ **Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor**

✉ **Rețeaua „Rupem tăcerea despre violența sexuală”**

✉ **Asociația NECUVINTE**

✉ **Asociația Touched România**

U području zaštite prava djece:

Spasimo djecu (*Salvați copiii*)

Adresa: Intr. Ștefan Furtună br. 3, 1. okrug, 010899, Bukurešt, Rumunjska

Broj telefona: +40 21 316 61 76

🌐 <https://www.salvaticopiii.ro/>;

Socijalne alternative (*Alternative Sociale*)

Șoseaua Nicolina br. 24, zgrada 949, prizemlje, Iași, 700722

Broj telefona: +40 332 407 178

🌐 http://www.alternativesociale.ro/en_GB/

Dežurna telefonska linija za pomoć žrtvama

Osobe koje su pretrpjele ozljede zbog kaznenog djela mogu stupiti u kontakt s policijom pozivom na jedinstveni nacionalni pozivni broj za hitne slučajeve – 112.

Besplatna i anonimna telefonska linija namijenjena žrtvama nasilja u obitelji – pozivni centar dostupan 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu – 0800 500 333.

Besplatna telefonska linija Nacionalne agencije za suzbijanje trgovine ljudima: 0800 800 678 – besplatna telefonska linija i 0040213133100 – za pozive iz inozemstva. Radno vrijeme: ponedjeljak – petak, od 8 do 16 sati.

Broj telefonske linije za pomoć djeci: 116111. Besplatna telefonska linija. Radno vrijeme: ponedjeljak – nedjelja: 08.00 – 00.00.

Je li potpora žrtvama besplatna?

U skladu s rumunjskim pravom žrtve trgovine ljudima imaju pravo na besplatnu zaštitu i pomoć.

Pomoć koju žrtvama nasilja u obitelji pruža *Nacionalna agencija za ravnopravnost spolova* besplatna je.

Pomoć koju žrtvama pruža Nacionalna uprava za probaciju besplatna je.

Pomoć koja se pruža djeci žrtvama nasilja besplatna je.

Koje vrste potpore mogu primiti od državnih službi ili tijela?

Vidjeti prethodne odgovore.

Djeca koja su žrtve imaju pravo na sve kategorije usluga (medicinske usluge, psihološke usluge itd.).

Posljednji put ažurirano: 17/10/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost

za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.